

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w listopadzie 2019 r.

31.12.2019 r.
Nr 11/2019

- W listopadzie 2019 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego o 3,2% (przed rokiem wzrost o 0,8%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego (7,6%) spadła w skali roku o 1,0 p. proc., a w stosunku do października 2019 r. zwiększyła się o 0,1 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło mniej ofert pracy zarówno w stosunku do listopada 2018 r., jak i w porównaniu z październikiem 2019 r.
- Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym rośnie w takim samym tempie jak przed rokiem (tj. wzrost o 7,0%).
- W porównaniu z listopadem 2018 r. wzrosły ceny większości artykułów żywnościowych. Wyższe były ceny detaliczne warzyw, owoców, cukru oraz wędlin. Spadek cen dotyczył m.in. masła i mleka. W skali roku podrożały towary i usługi związane z utrzymaniem mieszkania.
- Listopadowe ceny skupu mleka wzrosły w skali miesiąca i roku. Wzrost cen w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, przy jednoczesnym spadku w stosunku do listopada ub. roku, odnotowano w skupie w przypadku pszenicy oraz żywca wołowego. Żywiec wieprzowy i drobiowy w skupie oraz ziemniaki w skupie i na targowiskach były tańsze niż w październiku br., jednak droższe niż w listopadzie 2018 r. Obniżyły się w skali miesiąca i roku ceny żyta w skupie. Na targowiskach żyto było tańsze niż przed miesiącem. Targowiskowe ceny pszenicy pozostały na poziomie sprzed miesiąca, ale były wyższe niż przed rokiem. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej poprawił się w stosunku do poprzedniego miesiąca.
- Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku o 1,6% (wobec wzrostu o 1,8% w listopadzie ub. roku). W skali roku odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 9,0% (przed rokiem wzrost o 5,4%).
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż w listopadzie 2018 r. (o 67,5%). Wzrost wystąpił w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 285,2%), a także w budownictwie indywidualnym (o 13,3%).
- W listopadzie 2019 r. w skali roku odnotowano spadek sprzedaży detalicznej (o 8,4%) oraz wzrost sprzedaży hurtowej (o 5,2%).

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	13
Budownictwo mieszkaniowe	15
Rynek wewnętrzny	18
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	20

Uwagi ogólne

Prezentowane w komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej; szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane są prezentowane w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszcy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

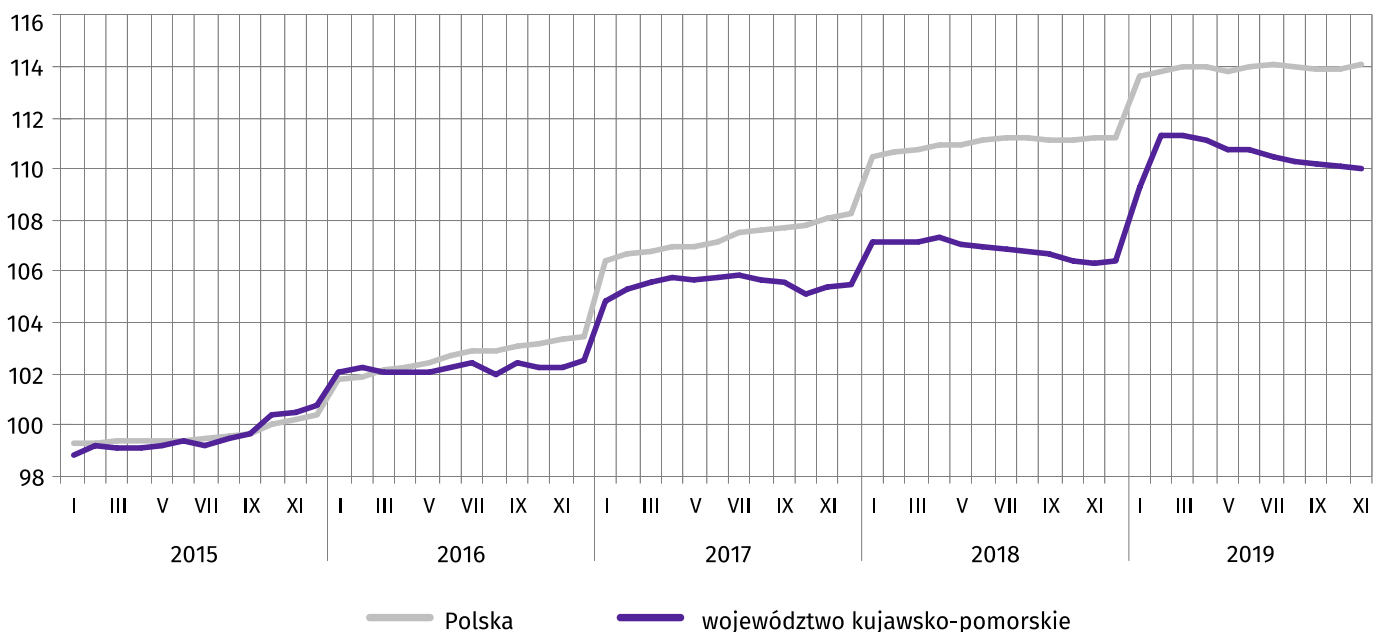
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w listopadzie 2019 r. ukształtowało się na poziomie 266,6 tys. osób, tj. o 3,2% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,8% w listopadzie 2018 r.). Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,6% i była o 1,0 p. proc. niższa niż przed rokiem.

W listopadzie 2019 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 286,0%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,8%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,7%) oraz w budownictwie (o 3,5%). Przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 2,7%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 1,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2019		I-XI 2019	
	w tys.	XI 2018 = 100	w tys.	I-XI 2018 = 100
OGÓŁEM	266,6	103,2	267,9	102,7
w tym:				
Przemysł	139,2	101,9	139,2	101,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	129,7	102,1	129,8	101,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,9	101,6	6,9	101,2
Budownictwo	19,9	103,5	20,0	103,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	52,9	98,7	53,5	99,3
Transport i gospodarka magazynowa	16,8	106,7	16,9	104,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,9	109,8	3,9	109,2
Informacja i komunikacja	6,5	386,0	6,5	388,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,4	103,0	4,4	103,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11,4	97,3	11,6	92,8

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

W odniesieniu do października 2019 r. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 0,1%, w tym najbardziej w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,6%).

W okresie styczeń–listopad 2019 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 267,9 tys. i było o 2,7% wyższe niż w analogicznym okresie 2018 r. (przed rokiem wyższe o 0,8%).

Na tle pozostałych województw w listopadzie 2019 r. województwo kujawsko-pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

W końcu listopada 2019 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 62,7 tys. osób i była o 8,3 tys. osób mniejsza niż w listopadzie 2018 r. (o 11,7%) natomiast o 0,8 tys. osób większa (o 1,3%) niż w październiku 2019 r. Kobiety stanowiły 61,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 61,4%).

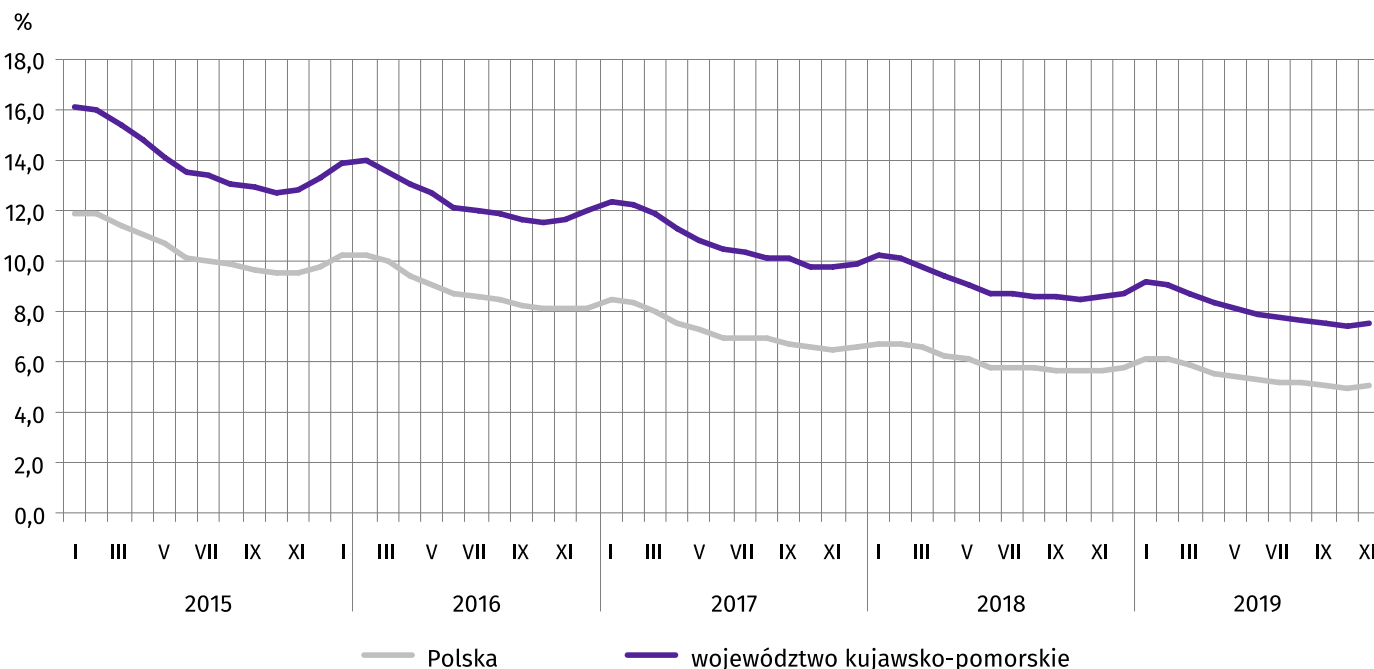
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018	2019	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	71,0	61,9	62,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,8	9,4	8,5
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	8,3	10,0	7,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	8,6	7,5	7,6

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu listopada 2019 r. ukształtowała się na poziomie 7,6% (w kraju była niższa o 2,5 p. proc.). W stosunku do listopada 2018 r. była niższa o 1,0 p. proc., a w porównaniu z październikiem 2019 r. była wyższa o 0,1 p. proc. Województwo kujawsko-pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (8,7%) oraz podkarpackim i świętokrzyskim (w każdym z wymienionych województw po 7,7%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (2,8%).

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w końcu miesiąca

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów i miast na prawach powiatu o najwyższej stopie bezrobocia w listopadzie 2019 r. nadal należały powiaty: radziejowski (15,8%, wobec 16,4% w listopadzie 2018 r.), lipnowski (15,3%, wobec 16,0%) oraz włocławski (14,0%, wobec 15,7%), a o najniższej miasta Bydgoszcz (2,9%, wobec 3,6%) oraz Toruń (4,0%, wobec 4,6% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, a w największym stopniu w powiecie grudziądzkim (o 1,9 p. proc.).

W listopadzie 2019 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 8,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem oraz o 9,5% mniej niż w październiku 2019 r. Zmniejszył się także udział bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 1,1 p. proc., tj. do 86,3%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do listopada 2018 r. Wzrósł z kolei odsetek bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy i udział dotychczas niepracujących (w każdej grupie o 0,6 p. proc., tj. do odpowiednio 3,5% i 9,5%) oraz udział absolwentów (o 0,5 p. proc., tj. do 7,0%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,0%.

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 r.

Stan w końcu listopada

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 7,7 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 6,9% niż w listopadzie 2018 r. oraz o 22,9% mniej niż w październiku 2019 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,2 tys. osób (przed rokiem 4,8 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 2,7 p. proc. w ujęciu rocznym (do 54,8%). Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,6 p. proc., tj. do 5,6%) oraz bezrobotnych wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,4 p. proc., tj. do 18,8%). Udział bezrobotnych, którzy nabywali prawa emerytalne lub rentowe pozostał na niezmiennym poziomie (0,5%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 12,5%.

W końcu listopada 2019 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 52,2 tys. bezrobotnych, ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się w stosunku rocznym o 0,4 p. proc. (do 83,3%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada 2019 r. stanowili 85,4% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 86,6%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku o 2,2 p. proc. Zmniejszył się także odsetek bezrobotnych do 30 roku życia (o 0,5 p. proc.), odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (po 0,1 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1 p. proc.).

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018	2019	
		X	XI
	w procentach ogółem		
Do 30 roku życia	27,2	27,2	26,7
w tym do 25 roku życia	13,0	13,3	12,9
Długotrwale bezrobotne	57,9	55,9	55,7
Powyżej 50 roku życia	24,7	24,4	24,8
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	24,0	24,3	23,9

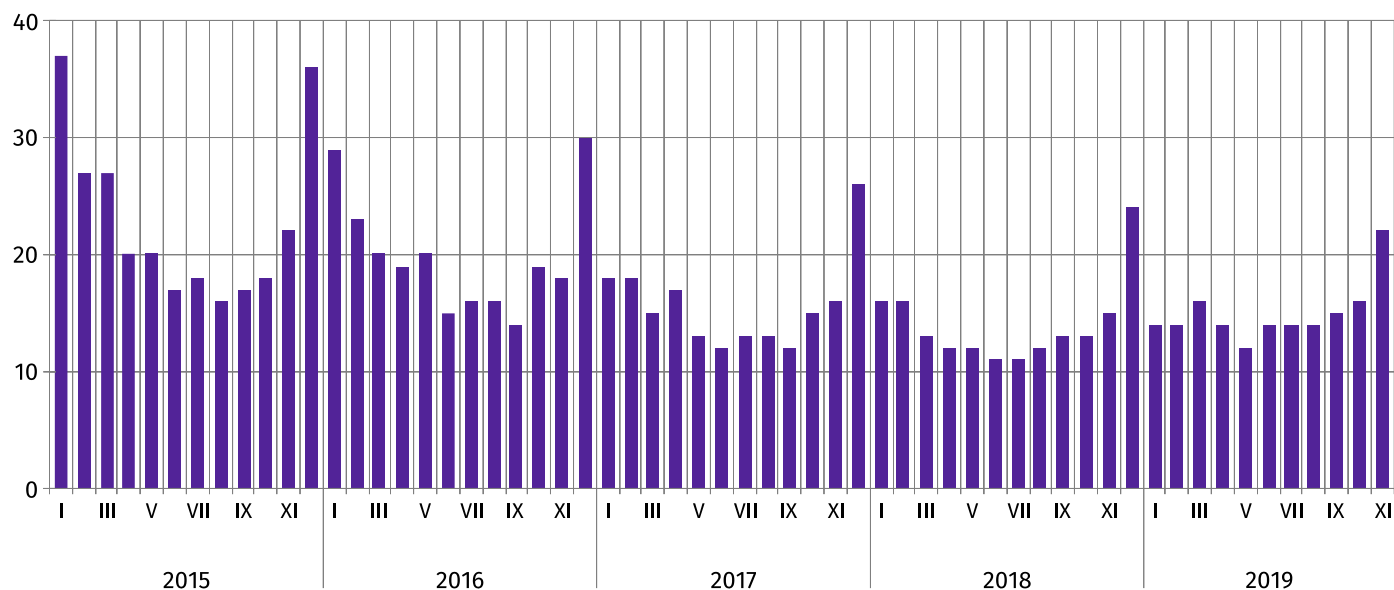
Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zmniejszył się w skali roku udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,6 p. proc.) w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych oraz odsetek kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 0,1 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,1 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018	2019	
		X	XI
	w procentach ogółem		
Bez kwalifikacji zawodowych	36,8	36,9	36,9
Bez doświadczenia zawodowego	19,8	19,5	19,2
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	22,9	23,1	22,8

W listopadzie 2019 r. do urzędów pracy zgłoszono 3,4 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to mniej o 2,2 tys. ofert w porównaniu z listopadem 2018 r. oraz o 2,5 tys. mniej niż w październiku 2019 r.

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

W końcu listopada 2019 r. na 1 ofertę pracy przypadało 22 bezrobotnych (przed rokiem 15 osób, a w październiku 2019 r. 16 bezrobotnych).

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu listopada 2019 r., 4 zakłady pracy zapowiedziały w najbliższym czasie **zwolnienie** 227 pracowników (przed rokiem odpowiednio 6 zakładów i 507 pracowników).

Wynagrodzenia

Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 4554,06 zł (w kraju 5229,44 zł) i było o 7,0% wyższe niż w listopadzie 2018 r. (przed rokiem wzrost również o 7,0%).

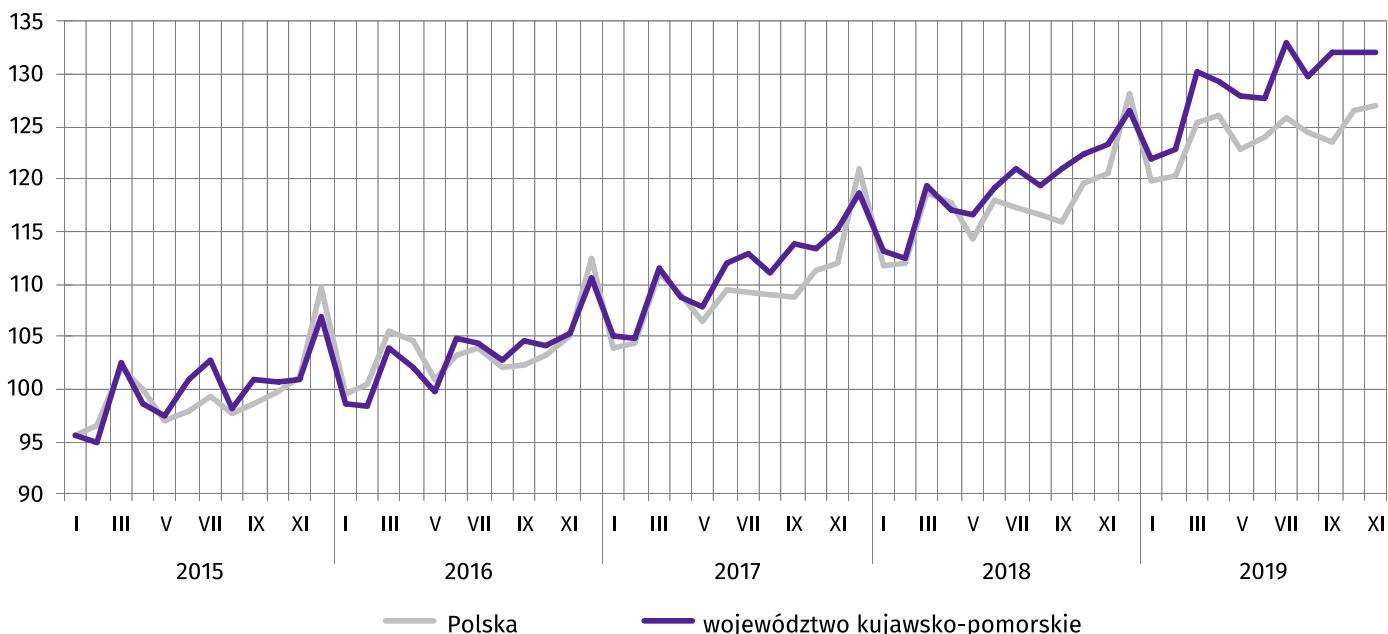
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2019		I–XI 2019	
	w zł	XI 2018 = 100	w zł	I–XI 2018 = 100
OGÓŁEM	4554,06	107,0	4480,36	109,0
w tym:				
Przemysł	4550,47	104,6	4498,33	106,9
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4542,66	104,7	4496,32	107,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4512,72	103,3	4271,08	105,2
Budownictwo	4771,58	110,2	4544,73	105,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4485,17	105,7	4407,30	108,2
Transport i gospodarka magazynowa	3816,32	108,0	3740,84	106,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3765,26	108,6	3680,30	107,4
Informacja i komunikacja	7896,90	136,7	8321,48	146,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4872,82	107,8	4481,15	103,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3102,45	102,0	3191,64	107,5

W porównaniu z listopadem 2018 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosło wynagrodzenie w sekcjach: informacja i komunikacja (o 36,7%), budownictwo (o 10,2%), zakwaterowanie i gastronomia (o 8,6%), transport i gospodarka magazynowa (o 8,0%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 7,8%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w listopadzie 2019 r. najwyższe wynagrodzenie zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 73,4% wyższe). Najniższe wynagrodzenie wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 31,9% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

Wykres 4. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

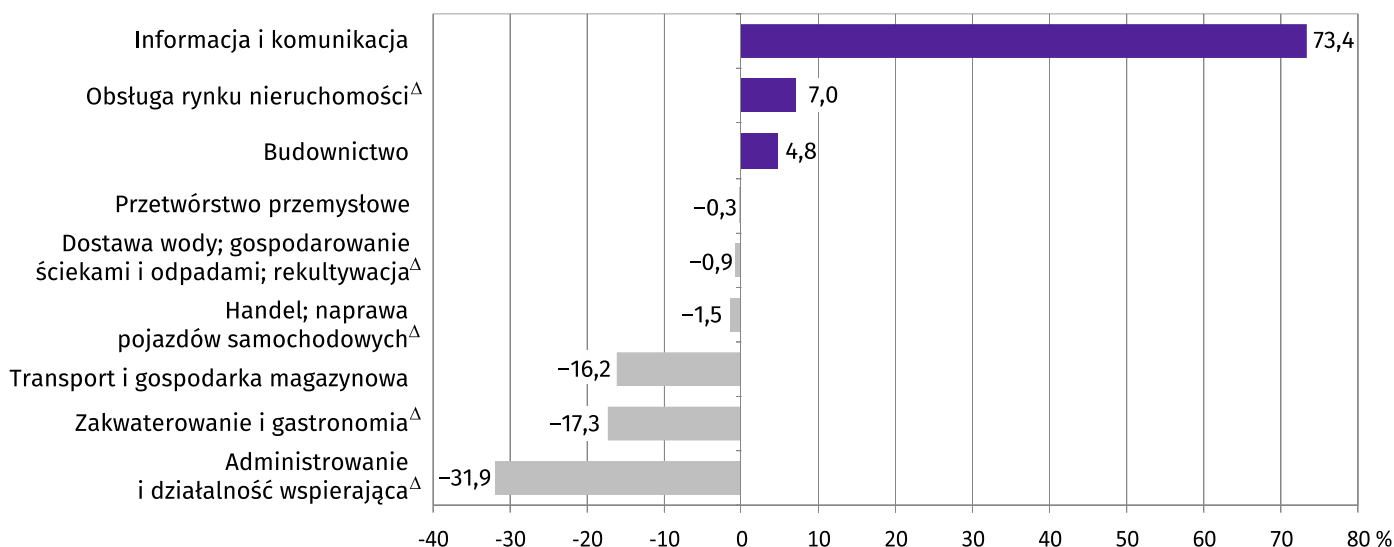

W odniesieniu do października 2019 r. przeciętne wynagrodzenie brutto w listopadzie br. pozostało na niezmiennym poziomie.

W okresie styczeń–listopad 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4480,36 zł i było o 9,0% wyższe niż w roku poprzednim. Najwyższy wzrost zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 46,2%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2019 r. uplasowało się na 10 miejscu w kraju.

Wykres 5. Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w listopadzie 2019 r.

Ceny

Ceny detaliczne badanych artykułów żywnościowych w listopadzie 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim w większości były wyższe niż w listopadzie ub. roku.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły w skali roku ceny następujących towarów: mąki pszennej i chleba mieszanego pszenno-żytniego (po 11,9%), bułki pszennej małej (o 8,7%) i kaszy jęczmiennej (o 6,8%). Spadła cena ryżu białego (o 0,3%).

Więcej niż w listopadzie zeszłego roku konsumenci płacili za mięso wieprzowe bez kości – schab (o 16,8%) i kurczęta patroszone (o 12,2%). Mniej płacono za mięso wołowe z kością – rostbef (o 0,4%) i mięso wołowe bez kości – z udźca (o 0,3%).

Wśród badanych wędlin więcej należało zapłacić za kiełbasę suszoną (o 12,0%), szynkę wieprzową gotowaną (o 11,8%) oraz kiełbasę wędzoną (o 11,2%).

Wyższa niż przed rokiem była cena filetów mrożonych z morszczuka (o 2,4%) i karpia świeżego niepatroszonego (o 0,4%).

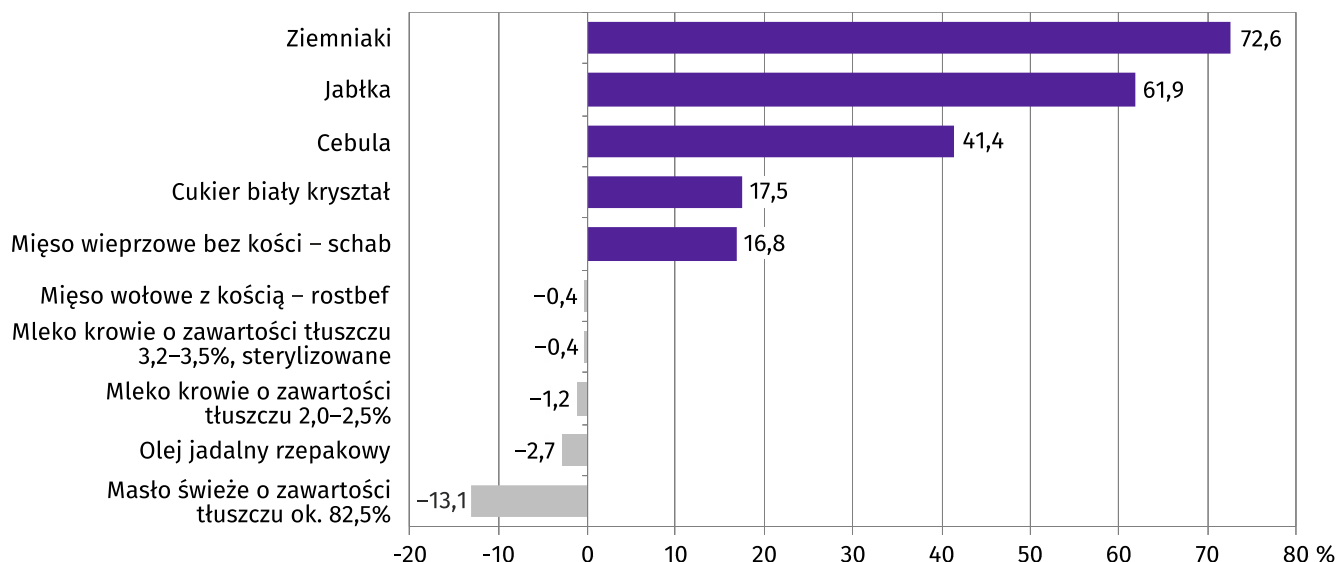
W grupie „mleko i sery” wzrost cen dotyczył sera dojrzewającego (o 2,1%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 1,0%) i sera twarogowego półtłustego (o 0,6%). Spadła cena mleka krowiego o zawartości tłuszczu 2,0%-2,5% (o 1,2%) i mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3,2%-3,5%, sterylizowanego (o 0,4%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrost cen dotyczył margaryny (o 2,3%), natomiast zmalała cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 13,1%) i oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 2,7%).

W grupie „owoce i warzywa” odnotowano wzrost w skali roku cen: ziemniaków (o 72,6%), jabłek (o 61,9%) i cebuli (o 41,4%). Więcej należało zapłacić za cytryny (o 9,2%), pomarańcze (o 2,0%) i marchew (o 1,1%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych w porównaniu z listopadem 2018 r. wzrosły ceny m. in.: cukru białego kryształ (o 17,5%), czekolady mlecznej (o 8,9%), soku jabłkowego (o 6,4%), piwa jasnego (o 6,3%) oraz kawy naturalnej mielonej (o 2,2%).

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w listopadzie 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W listopadzie 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim w grupie towarów i usług związanych z utrzymaniem mieszkania zanotowano wzrost cen w odniesieniu do poprzedniego roku za: wywóz śmieci niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio o 21,3% i o 19,1%), centralne ogrzewanie (o 5,8%), zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej (o 2,6%), ciepłą wodę (o 2,0%) oraz węgiel kamienny (o 0,7%).

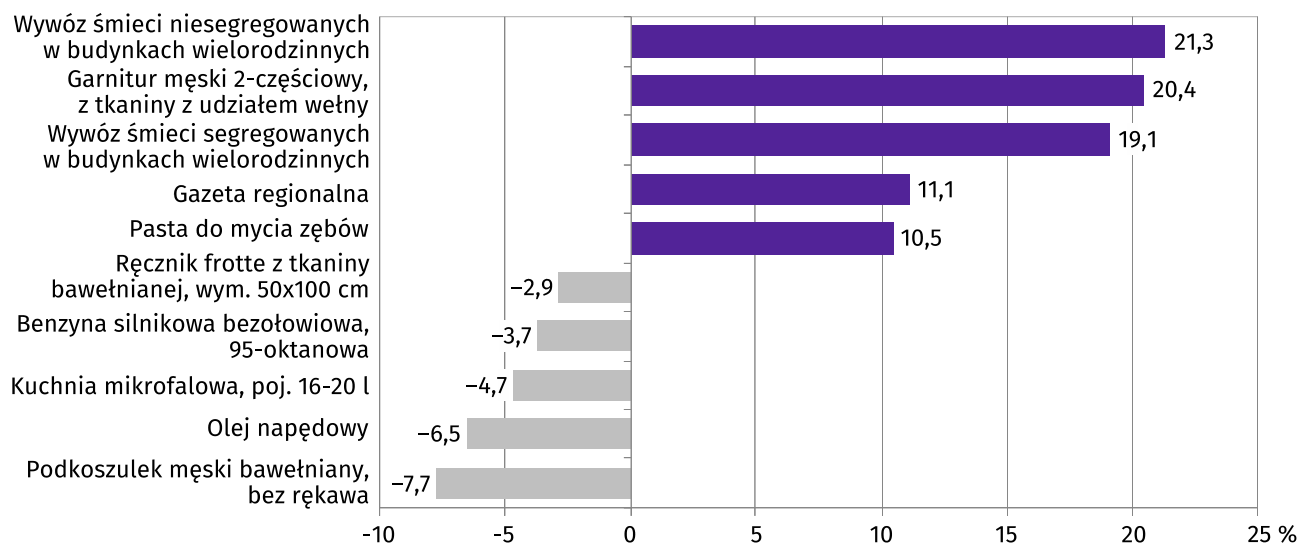
W grupie towarów i usług związanych z transportem więcej niż przed rokiem płacono za przejazd taksówką osobową, taryfą dzienną (o 1,9%). Spadły ceny oleju napędowego (o 6,5%) i benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 3,7%).

W grupie „odzież i obuwie” w porównaniu z listopadem 2018 r. więcej należało zapłacić za garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (o 20,4%), koszulę męską z elanobawełny z długim rękawem (o 8,4%), rajstopy damskie gładkie 15 den (o 4,9%), spodnie dziecięce (6-11 lat) z tkaniny typu jeans (o 4,2%) oraz półbuty skórzane na podeszwie nieskórzanej męskiej (o 1,6%). W listopadzie 2019 r. w skali roku zmalały ceny: podkoszulka męskiego bawełnianego, bez rękawa (o 7,7%) i półbutów skórzanych na podeszwie nieskórzanej damskich (o 0,5%).

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2019 r. największy wzrost cen w skali roku odnotowano w przypadku gazety regionalnej (o 11,1%). Wzrosła także cena m.in.: pasty do zębów (o 10,5%), strzyżenia włosów męskich (o 6,0%), wizyty u lekarza specjalisty (o 5,9%), biletu do kina (o 4,9%) oraz oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 4,8%).

Spadek cen dotyczył m.in. kuchni mikrofalowej (o 4,7%) i ręcznika frotte z tkaniny bawełnianej (o 2,9%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Rolnictwo

Spadek cen żyta w skupie odnotowano zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca jak i roku. Ceny żyta na targowiskach również były niższe niż w październiku br. Ceny ziemniaków na obu rynkach oraz żywca wieprzowego i drobiowego w skupie były niższe niż przed miesiącem, ale wyższe niż przed rokiem. Targowiskowe ceny pszenicy utrzymały się na poziomie z października br. jednak wzrosły w porównaniu z listopadem ub. roku. Wzrost cen w skali miesiąca odnotowano w przypadku pszenicy i żywca wołowego przy jednoczesnym ich spadku w skali roku. Mleko w skupie podrożało w obu analizowanych okresach. Poprawiła się oświetalność tuczu trzody chlewnej.

Listopad br. był umiarkowanie ciepły, nie było dużych różnic temperatur między dniem i nocą. Tylko w nielicznych przypadkach temperatura nocą spadała poniżej 0°C. Opady atmosferyczne były nieco wyższe niż w ostatnich latach w tym okresie. Stworzyło to dobre warunki dla trwającej nadal wegetacji roślin ozimych. Kondycja ozimin oceniana była lepiej niż w roku ubiegłym. Warunki agrometeorologiczne były optymalne do dokończenia wykopków i wykonywania orek zimowych. Stan użytków zielonych i wieloletnich roślin motylkowych oceniany był jako dobry.

Według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu w listopadzie br. odnotowano 14 dni z opadami deszczu. Suma opadów atmosferycznych (ok. 39,5 mm) stanowiła 114% normy z wielolecia. Średnia temperatura na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, wyniosła 6,0°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 2,9°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 13,9°C, a minimalna -4,0°C.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII–XI 2019		XI 2019		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	XI 2018 = 100	X 2019 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	381,8	97,6	50,5	134,4	96,5
w tym:					
pszenica	289,8	94,7	42,0	141,2	101,1
żyto	39,5	117,0	3,7	125,1	90,7

a W okresie lipiec-listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. c łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–listopad br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku o 2,4%, w tym pszenicy – mniejszy o 5,3%, a żyta większy o 17,0%. W listopadzie br. dostawy zbóż podstawowych do skupu (50,5 tys. t) były o 3,5% mniejsze niż przed miesiącem, ale o 34,4% większe niż przed rokiem. Podaż pszenicy wzrosła w skali miesiąca o 1,1%, a w skali roku o 41,2%. Skup żyta był mniejszy w porównaniu z październikiem br. o 9,3%, ale większy o 25,1% niż w listopadzie ub. roku.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	I–XI 2019		XI 2019		
	w tys. t	I–XI 2018 = 100	w tys. t	XI 2018 = 100	X 2019 = 100
Żywiec rzeźny ^b	323,1	98,4	26,9	105,5	99,8
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	50,7	111,9	2,7	118,5	91,2
wieprzowy	129,4	90,2	10,7	94,3	95,0
drobiowy	142,9	102,6	13,4	113,7	105,9
Mleko ^c	759,0	104,3	63,9	104,1	96,9

a W okresie lipiec-listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

Od początku br. obniżyła się **podaż żywca rzeźnego** (w wadze żywej) o 1,6% od notowanej przed rokiem. Spadek ten wynikał głównie ze zmniejszonego o 9,8% skupu żywca wieprzowego. Żywca wołowego i drobiowego skupiono odpowiednio o 11,9% i o 2,6% więcej niż w okresie I–XI 2018 r. W listopadzie br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 26,9 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 0,2% mniej niż przed miesiącem i o 5,5% więcej niż przed rokiem. Żywca wołowego skupiono mniej niż w październiku br. o 8,8%, jednak było to o 18,5% więcej niż w listopadzie 2018 r. Spadek podaży w obu okresach odnotowano w przypadku żywca wieprzowego odpowiednio o 5,0% i o 5,7%. Skup żywca drobiowego był większy o 5,9% niż przed miesiącem i o 13,7% niż przed rokiem.

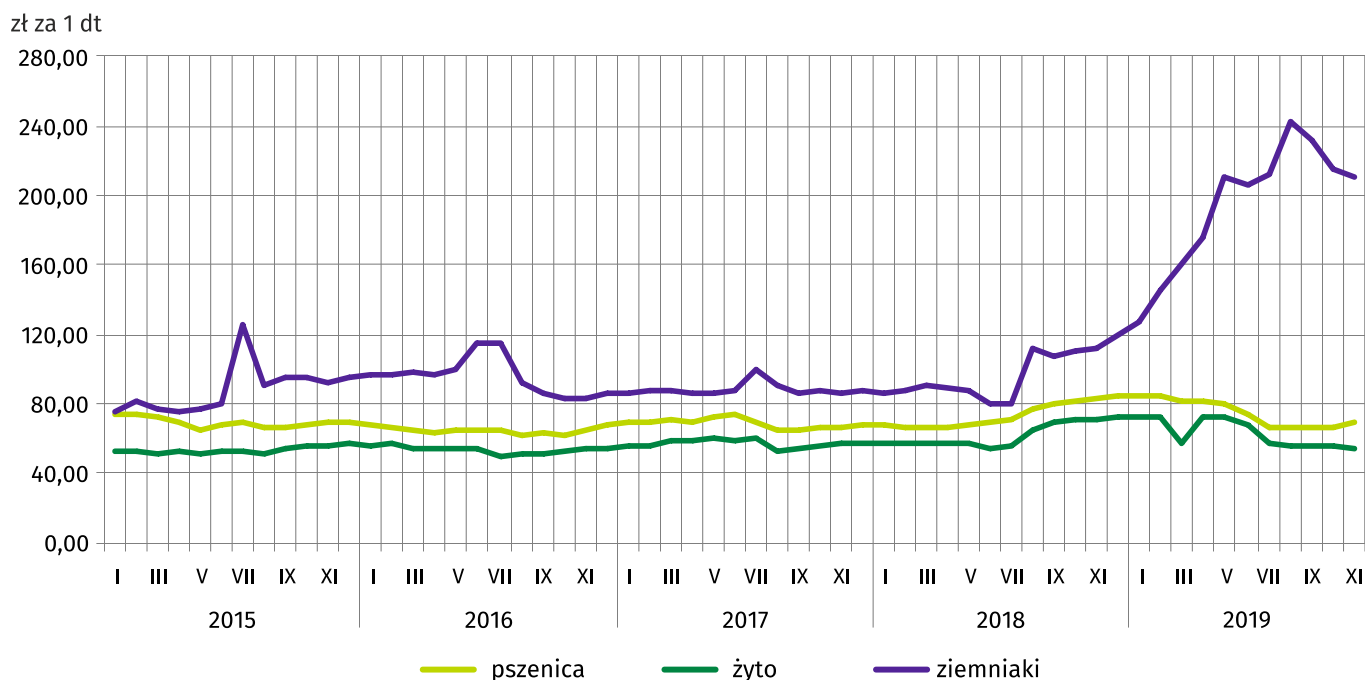
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	XI 2019			I–XI 2019		XI 2019			I–XI 2019	
	zł	XI 2018 = 100	X 2019 = 100	zł	I–XI 2018 = 100	zł	XI 2018 = 100	X 2019 = 100	zł	I–XI 2018 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	69,49	84,3	103,4	73,72	102,7	85,70	102,5	100,0	91,45	115,7
żyto	54,78	77,0	97,2	60,68	99,2	61,00	x	96,0	68,87	113,1
Ziemniaki ^b za 1 dt	34,23	103,6	97,8	48,93	140,8	211,33	188,9	98,4	194,26	205,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,24	93,2	102,9	6,35	93,6	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	5,54	133,0	99,2	5,13	115,5	.	x	x	.	x
drób	3,79	101,0	97,6	3,73	102,7	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	.	x	x	150,48	94,1
Mleko za 1 hl	133,84	100,7	103,1	129,98	101,4	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne.

W listopadzie br. ceny **pszenicy** w skupie wzrosły w skali miesiąca do 69,49 zł/dt (o 3,4% więcej). W odniesieniu do listopada 2018 r. było to mniej o 15,7%. Średnie ceny skupu żyta były niższe niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 2,8% i o 23,0%. Odnotowane w listopadzie br. na targowiskach ceny pszenicy (85,70 zł/dt) utrzymały się na poziomie sprzed miesiąca, ale były wyższe niż w listopadzie ub. roku o 2,5%. Ceny żyta w obrocie targowiskowym (61,00 zł/dt) były niższe niż przed miesiącem o 4,0%.

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

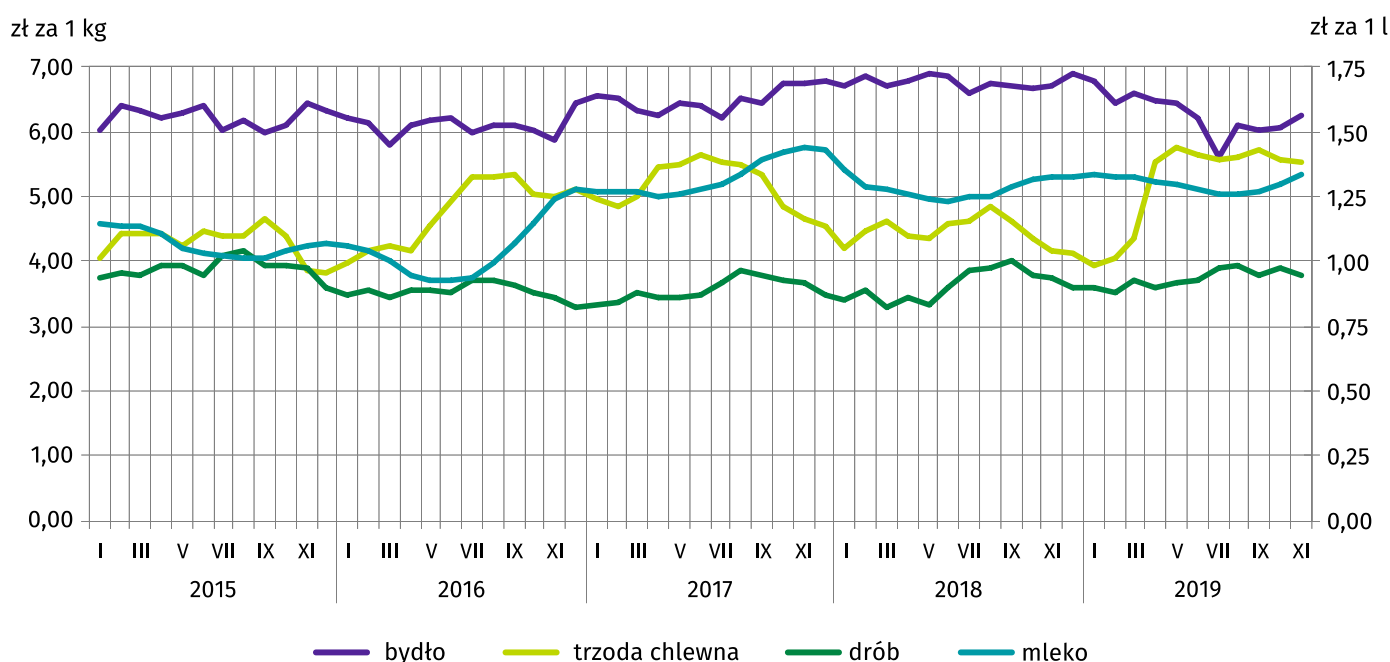
Przeciętne ceny **ziemniaków** w listopadzie 2019 r. w skupie i na targowiskach były niższe niż przed miesiącem, ale wyższe niż przed rokiem. Za 1 dt ziemniaków w skupie płacono 34,23 zł, tj. mniej o 2,2% niż w październiku br. i o 3,6% więcej niż w listopadzie ub. roku. Listopadowe ceny ziemniaków na targowiskach (211,33 zł/dt) obniżyły się w skali miesiąca o 1,6%, ale wzrosły w skali roku o 88,9%.

W listopadzie br. **ceny żywca wieprzowego** w skupie (5,54 zł/kg) obniżyły się w skali miesiąca o 0,8%, a w skali roku wzrosły o 33,0%. Spadek cen żyta na targowiskach przy równoczesnym spadku cen żywca wieprzowego w skupie skutkowało poprawą rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z październikiem br. W listopadzie br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 9,1 kg żyta na targowiskach, wobec 8,8 przed miesiącem.

Przeciętne ceny skupu **drobiu rzeźnego** w listopadzie 2019 r. (3,79 zł/kg) były o 2,4% niższe niż przed miesiącem, a w odniesieniu do listopada ub. roku wyższe o 1,0%.

W opisywanym miesiącu przeciętne **ceny żywca wołowego** (6,24 zł/kg) były wyższe niż w październiku br. o 2,9%, a w ujęciu rocznym – niższe o 6,8%.

Wykres 9. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 759,0 mln l i był o 4,3% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. W listopadzie br. dostawy mleka do skupu (63,9 mln l) były mniejsze w ujęciu miesięcznym o 3,1%, a w ujęciu rocznym większe o 4,1%. Średnie ceny za 100 l mleka w listopadzie 2019 r. ukształtowały się na poziomie 133,84 zł, tj. wyższym o 3,1% niż przed miesiącem i o 0,7% niż przed rokiem.

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w listopadzie 2019 r. osiągnęła wartość 5528,7 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 1,6%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem niższa o 5,8%.

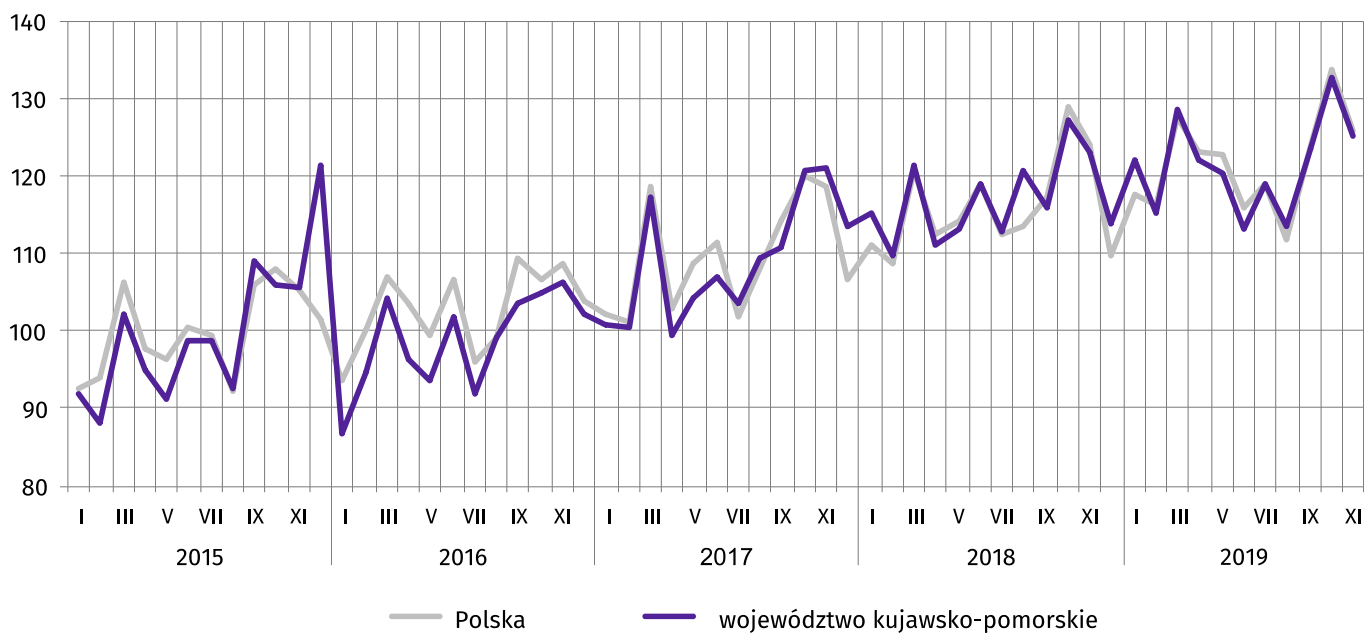
W największej sekcji przemysłu tj. w przetwórstwie przemysłowym, stanowiącym 95,2% udziału w listopadzie br., odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r. o 1,8%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2019	I–XI 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	101,6	103,5	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	101,8	103,5	95,7
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	100,8	103,7	24,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	105,9	102,2	1,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru	101,4	101,9	13,4
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	97,3	102,9	1,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	104,9	106,9	10,0
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	98,2	103,6	10,3
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	80,4	98,4	1,8
produkcja wyrobów z metali ^Δ	99,4	103,4	10,4
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	162,2	101,1	3,1
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	109,6	99,6	3,1
produkcja mebli	109,8	104,7	4,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,5	108,4	2,6

Wyższy niż w listopadzie 2018 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 15 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie listopadowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. odnotowano m.in. w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 62,2%), mebli (o 9,8%), maszyn i urządzeń (o 9,6%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji: wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 19,6%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 2,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,8%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 0,6%).

Wykres 10. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015=100; ceny stałe)

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w listopadzie 2019 r. wyniosła (w cenach bieżących) 39,7 tys. zł i była niższa (w cenach stałych) niż przed rokiem o 0,3% przy wzroście przeciętnego wynagrodzenia brutto (o 4,6%) oraz wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 1,9%).

W okresie od stycznia do listopada 2019 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 59870,8 mln zł i była (w cenach stałych) o 3,5% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie (według działów klasyfikacji PKD 2007) miały przedsiębiorstwa zajmujące się m.in. produkcją: chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 6,9%), artykułów spożywczych (o 3,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 3,6%) oraz wyrobów z metali (o 3,4%). Spadek natomiast wystąpił m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,6%), a także w produkcji maszyn i urządzeń (o 0,4%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w listopadzie br. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie 2019 r. wyniosła 802,1 mln zł. Była wyższa o 10,7% niż w listopadzie 2018 r. i o 2,0% niższa niż w październiku br. (przed rokiem odpowiednio wzrost o 5,5% i o 1,0%).

W omawianym miesiącu wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 40,3 tys. zł i była o 7,0% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego wynagrodzenia brutto o 10,2% i przy wzroście przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 3,5%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w listopadzie 2019 r. ukształtowała się na poziomie 480,6 mln zł (59,9% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była wyższa o 9,0% od uzyskanej w listopadzie 2018 r. (wówczas wyższa o 5,4%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano we wszystkich działach budownictwa, tj. w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków (o 14,2%), w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 13,2%), a także w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,0%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2019	I-XI 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	109,0	119,8	100,0
Budowa budynków ^Δ	114,2	112,3	27,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	102,0	122,6	40,8
Roboty budowlane specjalistyczne	113,2	123,4	31,3

W porównaniu z październikiem 2019 r. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zmniejszyła się o 6,7%. Spadek dotyczył podmiotów specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 16,5%) oraz zajmujących się głównie budową budynków (o 16,1%). Wzrost natomiast wystąpił w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 19,8%).

Udział produkcji budowlano-montażowej w listopadzie 2019 r. w produkcji krajowej wyniósł 4,8%, co plasuje województwo na 9 miejscu w kraju.

Budownictwo mieszkaniowe

W listopadzie 2019 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 67,5%) oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 42,2%). Zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 18,6%).

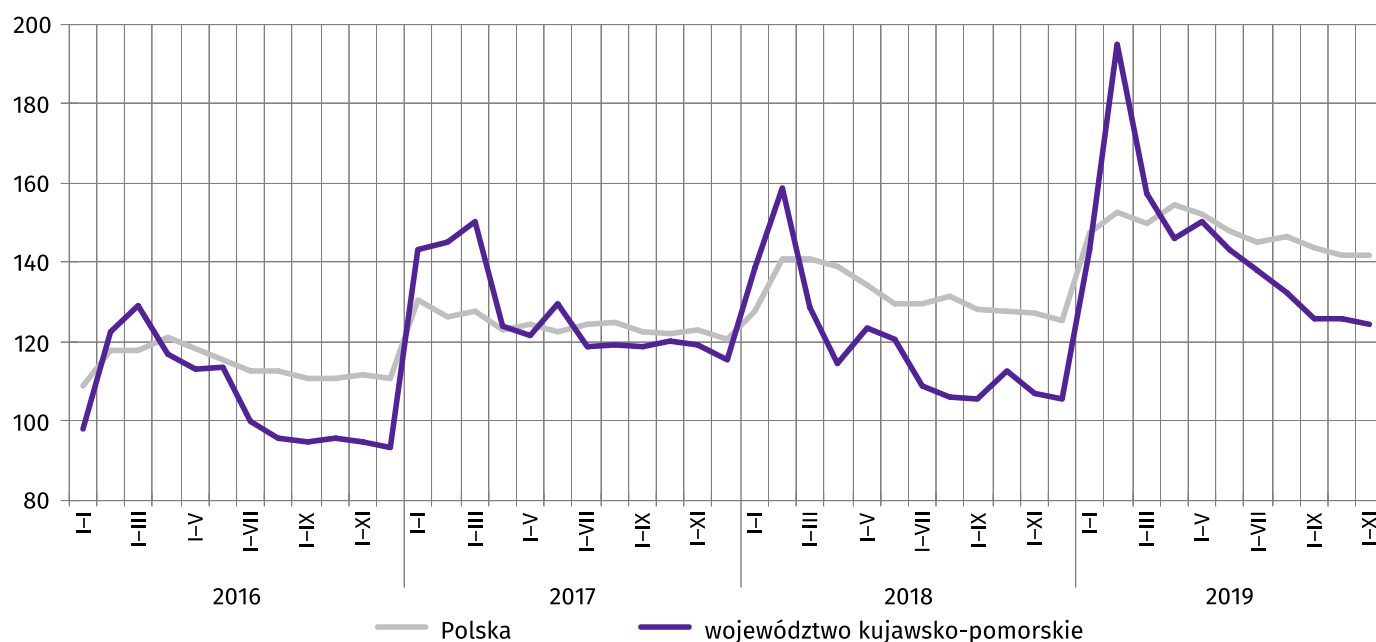
Według wstępnych danych⁴ w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 829 lokali, czyli o 67,5% mieszkań więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby mieszkań wystąpił w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 285,2%), a także w budownictwie indywidualnym (o 13,3%). Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub na wynajem – 443 lokale (53,4% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 384 lokale w budownictwie indywidualnym (46,3%), a także po 1 mieszkaniu w budownictwie zakładowym i komunalnym (po 0,1%).

⁴ Dane meldunkowe mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań spółdzielczych oraz społecznych czynszowych.

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w listopadzie 2019 r. stanowiły 4,3% efektów krajowych.

Wykres 11. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015=100)

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–listopad 2019 r. kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2018 = 100	
OGÓŁEM	7242	100,0	116,2	93,8
Indywidualne ^a	3535	48,8	104,6	130,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	3265	45,1	129,8	59,8
Spółdzielcze	246	3,4	251,0	56,0
Komunalne	100	1,4	109,9	52,0
Społeczne czynszowe	86	1,2	63,7	46,9
Zakładowe	10	0,1	500,0	103,7

a Realizowane na użytek własny inwestora. b łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

W okresie styczeń–listopad 2019 r. oddano do użytkowania 7242 mieszkania, tj. o 16,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie zakładowym (5-krotny), spółdzielczym (o 151,0%), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 29,8%) komunalnym (o 9,9%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 4,6%).

Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 10 pozycję wśród wszystkich województw.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w mieście na prawach powiatu Toruniu (1294), najmniej natomiast w powiecie wąbrzeskim (43).

W okresie styczeń–listopad 2019 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 93,8 m² i była mniejsza o 0,9 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie indywidualnym (130,2 m²).

W okresie styczeń–listopad 2019 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie wąbrzeskim (148,3 m²). Najmniejsze lokale przekazano w Toruniu (58,4 m²).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania w okresie styczeń–listopad 2019 r.

W listopadzie 2019 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano **pozwolenia na budowę** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 758 i było to o 18,6% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 57,4% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 42,2%, tj. do poziomu 974). Najwięcej mieszkań, bo 57,6%, stanowiły mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–listopad 2019 r.** kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2018 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2018 = 100
OGÓŁEM	10513	100,0	104,4	9791	100,0	111,3
Indywidualne ^a	5029	47,8	113,1	4741	48,4	112,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	5484	52,2	102,1	4642	47,5	107,5
Spółdzielcze	–	x	x	336	3,4	960,0
Komunalne	–	x	x	72	0,7	93,5

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

Rynek wewnętrzny

W listopadzie 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w ujęciu rocznym spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 8,4%), natomiast wzrost **sprzedaży hurtowej** (o 5,2%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy spadek **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 21,4%). Spadek w ujęciu rocznym odnotowano także m.in. w następujących grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 18,6%), tekstylia, odzież, obuwie (o 13,3%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 12,0%). Największy wzrost odnotowano w grupie farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 32,7%).

W porównaniu z październikiem br. przychody ze sprzedaży detalicznej zmalały o 7,8%. Największy spadek w skali miesiąca wystąpił w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 14,0%). Zmalała także m.in.: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach oraz sprzedaż pozostała (w obu grupach po 12,7%), a także sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 12,3%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2019	I–XI 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM^a	91,6	96,6	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	88,0	104,7	15,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	104,2	103,8	12,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	78,6	80,5	30,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	81,4	100,8	1,9
Farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny	132,7	136,5	6,3
Tekstylia, odzież, obuwie	86,7	88,7	2,4
Meble, RTV, AGD	109,8	104,5	1,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	103,9	102,8	2,3
Pozostałe	92,1	102,5	17,1

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W okresie styczeń–listopad br. sprzedaż detaliczna była o 3,4% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym największy spadek wystąpił w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 19,5%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w listopadzie 2019 r. była wyższa niż przed rokiem o 5,2% oraz niższa w porównaniu z październikiem br. o 4,8%, natomiast w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio wzrost o 5,8% i spadek o 4,5%.

W okresie styczeń–listopad 2019 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 2,7% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a w przedsiębiorstwach hurtowych w tym samym okresie wzrosła o 1,2%.

Opracowanie merytoryczne

Kontakt:

www.bydgoszcz.stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

tel: (+48 52) 366 93 90

@BYDGOSZCZ_STAT

ul. Ks. Stanisława Konarskiego 1-3

faks: (+48 52) 366 93 56

@GlownyUrzadStatystyczny

85-066 Bydgoszcz

e-mail: SekretariatUSBDG@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej](#)

[Komunikaty i biuletyny województwa kujawsko-pomorskiego](#)

[Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy \(DBW\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		2019 r.											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.		2019 r.											
B – 2019 r.		2019 r.											
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	260,5	260,6	260,6	261,0	260,5	260,3	260,0	259,7	259,4	258,7	258,4	258,6
	B	265,6	270,5	270,3	269,7	269,0	269,0	268,2	267,5	267,2	266,9	266,6	
poprzedni miesiąc = 100	A	101,6	100,0	100,0	100,1	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9	99,7	99,9	100,1
	B	102,7	101,8	100,0	99,8	99,7	100,0	99,7	99,8	99,9	99,9	99,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,4	101,9	101,7	101,6	101,5	101,3	101,1	101,1	101,0	101,3	100,8	100,8
	B	102,0	103,8	103,7	103,4	103,3	103,3	103,1	103,0	103,0	103,2	103,2	
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	85,1	84,3	81,5	77,7	75,1	72,5	71,5	70,6	70,1	69,5	71,0	72,7
	B	76,7	75,8	72,9	69,4	66,9	64,7	64,0	63,6	62,6	61,9	62,7	
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	10,3	10,2	9,8	9,4	9,1	8,8	8,7	8,6	8,6	8,5	8,6	8,8
	B	9,2	9,1	8,8	8,4	8,1	7,9	7,8	7,7	7,6	7,5	7,6	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	7727	7167	9101	7607	8103	8776	8422	8674	7272	7016	5695	4337
	B	7922	7451	7613	7236	7326	5581	6670	6385	5480	5930	3447	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	16	16	13	12	12	11	11	12	13	13	15	24
	B	14	14	16	14	12	14	14	14	15	16	22	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3905,79	3881,57	4117,23	4037,50	4027,05	4111,87	4173,80	4115,82	4178,04	4220,65	4256,44	4370,49
	B	4207,69	4239,44	4487,47	4449,78	4411,70	4400,68	4582,36	4477,95	4560,55	4555,74	4554,06	
poprzedni miesiąc = 100	A	95,4	99,4	106,1	98,1	99,7	102,1	101,5	98,6	101,5	101,0	100,8	102,7
	B	96,3	100,8	105,9	99,2	99,1	99,8	104,1	97,7	101,8	99,9	100,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,6	107,2	106,9	107,5	108,1	106,3	106,9	107,3	106,2	107,9	107,0	106,7
	B	107,7	109,2	109,0	110,2	109,6	107,0	109,8	108,8	109,2	107,9	107,0	
Wskaźniki cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c : analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,6	.	.	101,7	.	.	102,0	.	.	101,1
	B	.	.	100,9	.	.	102,5	.	.	102,8	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c w kwartale.

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,1	98,3	101,2	100,2	100,5	102,2	101,9	107,7	105,3	101,8	101,5	101,4
	B	100,7	101,4	95,4	100,3	98,8	93,7	86,6	101,7	101,0	100,0	102,7	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	95,1	93,6	95,2	93,8	95,6	103,2	118,7	123,5	121,9	124,5	122,8
	B	124,7	128,7	121,4	121,5	119,5	109,6	93,2	88,0	84,4	82,9	83,9	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,1	102,1	97,6	101,5	101,3	99,5	96,4	102,0	99,4	99,7	100,3	103,1
	B	98,4	94,9	102,3	98,3	99,4	96,4	90,5	108,3	99,1	100,4	102,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,2	105,4	105,7	108,3	106,7	106,9	106,1	103,0	103,5	99,1	99,2	101,7
	B	101,0	93,9	98,4	95,4	93,6	90,7	85,2	90,5	90,2	90,9	93,2	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	92,5	106,2	103,6	95,1	98,6	105,7	100,7	104,5	95,8	94,0	95,8	99,0
	B	95,9	102,7	106,9	127,8	103,9	98,0	98,4	101,2	102,2	97,1	99,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	85,1	92,2	92,5	80,9	78,9	81,4	83,7	87,9	86,4	89,7	89,7	90,6
	B	94,0	90,8	93,8	126,0	132,7	123,0	120,3	116,5	124,2	128,4	133,0	
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	6,8	7,2	7,6	7,3	7,2	8,1	7,7	8,0	7,0	.	.	.
	B	5,6	.	5,8	7,8	.	7,1	7,9	8,5	9,1	8,8	9,1	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,5	95,3	110,8	91,4	101,6	105,2	94,9	107,1	95,8	110,0	96,7	92,5
	B	107,4	94,2	111,7	94,9	98,6	93,7	105,4	95,4	108,5	107,8*	94,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	114,4	109,5	103,5	111,6	108,2	111,0	109,2	110,2	104,4	105,3	101,8	100,3
	B	106,1	104,8	105,8	109,8	106,6	95,0	105,5	94,0	106,5	104,4*	101,6	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	50,9	79,8	131,9	92,8	112,0	141,2	98,7	122,4	101,9	93,9	94,3	128,9
	B	41,2	91,3	129,9	120,0	137,4	106,4	97,0	96,9	108,0	104,0	93,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	205,9	141,2	113,9	119,4	118,1	131,0	148,8	153,1	151,8	117,7	105,4	110,6
	B	89,6	102,5	100,9	130,5	160,2	120,7	118,6	93,9	99,5	110,2	109,0	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2018 r.													
B – 2019 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	709	1280	1719	2147	2707	3245	3846	4331	4916	5740	6235	7092
	B	733	1570	2099	2738	3290	3850	4881*	5407*	5841*	6413*	7242	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	96,9	109,3	85,8	92,4	101,8	93,2	91,6	89,0	89,2	93,8	89,7	91,6
	B	103,4	122,7	122,1	127,5	121,5	118,6	126,9*	124,8*	118,8	111,7	116,2	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących): poprzedni miesiąc = 100	A	85,8	97,5	122,7	96,3	96,5	100,3	104,3	98,4	96,7	115,8	95,5	100,9
	B	86,6	98,0	118,7	105,6	92,9	93,7	104,0	91,8	94,8	117,4	92,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	104,4	103,1	101,4	103,2	106,6	111,9	109,9	105,6	117,4	109,2	106,1
	B	107,2	107,7	104,2	114,2	109,9	102,7	102,5	95,6	93,6	94,9	91,6	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b : brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,6	.	.	5,3	.	.	5,6
	B	.	.	5,1	.	.	5,8	.	.	5,3	.	.	
netto ^d (w %)	A	.	.	4,5	.	.	4,7	.	.	4,4	.	.	4,7
	B	.	.	4,2	.	.	4,9	.	.	4,4	.	.	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	484,1	.	.	1097,5	.	.	2013,7	.	.	3203,1
	B	.	.	586,0	.	.	1344,9	.	.	2263,3	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	49,0	.	.	62,9	.	.	78,0	.	.	84,3
	B	.	.	121,0	.	.	122,5	.	.	112,4	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	195368	195571	196009	196351	197399	198548	194342 ^f	195478	196196	196741	197235	197657
	B	198120	198776	199627	200218	201013	201825	202457	203124	203706	204345	204771	
w tym spółki handlowe	A	17796	17882	17942	18035	18112	18208	14904 ^f	14989	15071	15140	15228	15300
	B	15407	15496	15623	15716	15839	15919	15998	16085	16200	16310	16415	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1965	1963	1969	1965	1970	1975	1367 ^f	1371	1370	1373	1370	1373
	B	1380	1369	1367	1368	1368	1372	1378	1380	1372	1367	1374	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. f W lipcu 2018 r. wykreślono z rejestru REGON podmioty, które utraciły zdolność prawną na mocy art. 3 ustawy z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o KRS i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924).

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.